

Millist rakendust näen logopeedia-alastele teadmistele oma tulevases töös ?

Kreete Teng
Stom II, rühm II

Logopeedidel ja hambaarstidel on nii mõndagi sarnast, kuid põhiliseks sarnasuseks on see, et nende tööpiirkond on sama. Nii logopeedid kui ka hambaarstid töötavad esiteks inimesega ja kui veel täpsem olla, siis võib öelda, et nende tööpiirkonnaks on suu. Suu tundub küll nii väike piirkond, mille kallal töötada, kuid samas on ta meile nii oluline, omades nii mitmeid erinevaid funktsioone.

Üheks esimeseks alustalaks nimetaksin ma suhtlust. Kuna see on esimene asi, mida me uut inimest (patsienti) nähes teeme – teretamine. Sellega loome me esimese mulje, kuuleme milline on selle inimese hääl, kõne jne. Sama teevad ka logopeedid. Ei ole nii, et kohe hakatakse ravima või hääleharjutusi tegema, vaid esimesena peab ikka selgusele jõudma, miks inimene on pöördunud hambaarsti poole. Kui selles ollakse selgusele jõudnud, saab alles liikuda järgmise etapi juurde, milleks on „läbivaatus“. Vaadatakse milline on üldine seisund suus, millised on hambad jne. Sellest edasi jõuame etapini, kui tuleb selgitada milline on olukord ja kas see vajaks korrigeerimist ja mis võimalused selleks on.

Kuid kõik see on seotud tugevalt suhtlemise. Kui mind tuleks külastama lapsipatsient koos oma vanematega, siis kindlasti tuleks pöörduda ka lapse poole, kuna nii on lihtsam kontakti luua. Kes meist ei oleks kartnud hambaarsti ? Mina küll olen ja seetõttu tuleks muuta hambaarsti külastamine lapsele võimalikult mõnusaks, et lapsel ei oleks hirmu hambaarsti ees. Sama on ka tegelikult logopeedi juurde minekuga, see kõik on lapsele uus, ta ei tea midagi oodata. Kuid logopeedid oskavad hästi lastega kontakti saavutada ja lahendatakse kõike väga mänguliselt. Esimene kogumus tuleks lapsele muuta võimalikult meeldivaks, seetõttu tuleks muuta lapsele suhtlemine võimalikult huvitavaks ja samas tuleks rääkida temaga võimalikult lihtsas keeles, kasutades lauseid ja sõnu, mida laps mõistab. Samas peaks see suhtlus olema ka kahepoolne, peaks looma lapsele olukordi, kus lapsel tuleb suhelda. Selle kõige juures ei tohiks ära unustada ka mängulisust. Nagu logopeedide juures on tehtavad harjutused lõbusad, huvitavad, nii tuleks lapsele teha hambaarsti külastus mänguliseks ja võimalikult meeldivaks. Esmakordsel külastusel võiks näiteks lapsel lasta alguses ise tooli reguleerida, lasta vaadata tal ise enda suhu. Kas või küsida selle juures, mida laps suus näeb jne. Näiteks lasta lapsel proovida, kas ta saab oma keelega puuduta ninaotsa ja samas lasta ka näiteks vanemal seda proovida või proovida ise, kuna laps tunneb ennast

nii kindlamalt ja selle harjutusega saab näiteks vaadata lapse keele liikuvust. Lasta katsuda erinevaid instrumente, nii on lapsel endal huvitavam ja ta näeb, et hambaarsti juures on täiesti tore.

Esmast läbivaatust tehes, tuleks peale hammaste vaadata ka lapse üldist suu olukorda. Millised on igemed, keel jne. Kuna nii võib avastada näiteks selle, et lapse keelekida ei võimalda lapse keele piisavat liikuvust. Hammaste juures tuleks pöörata suuremat tähelepanu hamba-lõualuusüsteemi ehitusele, kuna selle kõrvalekalded võivad põhjustada hääldepuudeid.

Kindlasti on väga tähtsal kohal koostöö: nii hambaarsti- vanema, hambaarsti- lapse, hambaarsti- logopeedi vahel. Kuna nii on töötamine efektiivsem. Avastades mingeid muutusi on hambaarsti võimalik vanemaid suunata, kuhu lapsega pöörduda, kui lapsel on näiteks düslaalia. Vanemad ei pruugi seda ise märgatagi.

Kindlasti on logopeedia õpetanud vaatama laiemat pilt, et ei tohiks keskenduda ainult hammastele vaid tuleks vaadata laiemalt. Ei tohiks ära unustada ka ennetustööd. Paljud vanemad ei teagi erinevatest võimalusest- arvatakse, et kui laps kooli läheb küll siis lapse rääkimine paraneb kuid siin kohal jäädakse probleemi lahendamisega hiljaks. Vanemad ei pruugi tähele panna lapse hääldepuuet ja nad ei pruugi teada, et selliste probleemide korral tuleks hakata külastama logopeedi küllaltki noores eas. Kuna siiski vanemad üritavad käia lastega ikka regulaarselt hambaarsti juures, siis siin on see koht, kus peaks sekkuma hambaarst ja vanematele andma soovitusi külastada logopeedi kui tundub, et selleks on vajadus.

Logopeedide ja hambaarstide koostöö on väga oluline, mille tähtsust ei tohiks alahinnata, kuna läbi nende on võimalik vältida hilisemas elus tekkivaid suuremaid probleeme. Tuleks olla suhtlemisaldis, mitte keskenduda ainult ühele punktile vaid vaadata laiemalt ja samas laste puhul ei tohiks unustada ka mängulisust.